

Roar Svalheim

TEKST

Kari K. Holm

Anders Zachrisson

PUBLISERT 1. september 2005

Psykolog og psykoanalytiker, æresmedlem av Norsk Psykoanalytisk Forening, Roar Svalheim døde uventet 28. mai, 74 år gammel. Han vokste opp på gård i Askim som eldst av tre søsken. Til tross for et hardt angrep av polio 16 år gammel trente han seg opp, tok eksamen artium og ble cand.psychol. i 1956, 25 år gammel.

Han arbeidet først som psykolog på Dikemark sykehus og videre på 60-tallet som universitetslektor, ukunstlet og rett fram, et forbilde for kombinasjonen klinisk arbeid og akademisk skolering. Grunnfagsstudentene fikk hjelp av ham så faget var til å fatte når eksperimentalpsykologiske resonnementer gikk en over hodet. Som psykolog på Lovisenberg sykehus forklarte han også fag slik at alle forsto, og han var av dem som snakket rett fram når stemningen trykket.

Han ble medlem av Norsk Psykoanalytisk Forening i 1965, påtok seg sitt første tillitsverv her i 1970 som formann i Utdannelsesrådet, og fortsatte som medlem av Fagutvalget fra 1973 til 1981, etter hvert som formann, et verv han gjenopptok i 1998. Fra tidlig i 70-årene var han også i en årrekke medlem i styret, der han var formann 1983–1986. Samtidig var han også med i komitearbeid, som arrangør for Nordisk psykoanalytikerkongress på Lillehammer i 1982 og for konferansen for læreanalytikerkolleger på Voksenåsen i 1989.

Da barna var små, tok han aldri med seg arbeid hjem, sa han, hvordan det nå lot seg gjøre med så mange verv? Hjemme hadde hans store familie førsteplassen.

For de av oss som var i utdanning på både 70-, 80- og 90-tallet, selv etter tusenårsskiftet, var han læreanalytiker, veileder og seminarlærer, en skattet kollega med sin direkte, innsiktsfulle, omsorgsfulle og kloke form. Alltid rett på sak, i hverdagslige ordelag, nede på jorda, vennlig, munter og engasjert – «og ivrig og ærlig», sa de som hadde det privilegium å være de siste som hadde ham på seminar i høst. Uegennyttig, uglad i konflikter og konkurranse mellom faggrupper, alltid til stede i øyeblikket, «befriende fri», som en kollega sa om ham.

En ung kandidat på 70-tallet opplevde ham akkurat slik da han en formiddag i Oscars gate, der Norsk Psykoanalytisk Institutt holdt til, ropte av full hals ut av kontorvinduet til en kvinne på vei ut porten foran kandidaten: «De glemte veska Deres!» – et innslag av praktisk hverdag i den psykoanalytiske verden – full som den ellers er av symbolikk, av overføringer og motoverføringer.

Roar Svalheim var pensjonist, men fortsatt i virksomhet til beste for vårt fag. Norsk Psykoanalytisk Forening er en liten forening. Vi trengte ham. Vi hadde så gjerne sett at han hadde fått et lengre liv enn de femti år han virket som psykolog og de trettifem år han arbeidet som psykoanalytiker. Vi minnes ham i takknemlighet.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 42, nummer 9, 2005, side 838

TEKST

Kari K. Holm

Anders Zachrisson, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo

KONTAKT: anders.zachrisson@psykologi.uio.no